

OBSAH

Předmluva

7

I. METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA HISTORICKÉ VĚDY

9

1. Předmět a poslání historie (*Bartoš*) 10
2. Historické poznání na cestě k vědě (*Kudrna*) 17
3. Marxovo a Engelsovo pojetí dějin (*Kudrna*) 43
4. Gnozeologické problémy historické vědy (*Bajcurová*) 50
5. Straníčnost historické vědy (*Bajcurová*) 55
6. Zákony a zákonitosti historického vývinu (*Bajcurová*) 60
7. Spoločensko-ekonomická formácia a jej zmeny (*Bajcurová*) 68
8. Výchovně vzdělávací poslání historické vědy (*Čapek*) 79

II. POSTUP A TECHNIKY HISTORIKOVY PRÁCE

85

1. Předpoklady a etapy vědecké historické práce (*Bartoš*) 86
2. Informační zdroje a bibliografie (*Bartoš*) 92
3. Studium literatury (*Bartoš*) 102
4. Dokumentace vědeckého bádání (*Bartoš*) 107

III. PRÁCE S PRAMENY

117

1. K teorii historického pramene (*Petráň*) 118
2. Prameny nepsané (*Petráň*) 132

3. Písemné prameny. Písemnosti institucionálního původu. Písemnosti osobní povahy. Literární prameny (*Kvaček*) 142
4. Edice a ediční technika (*Kvaček*) 164
5. Kritika a interpretace pramenů (*Kvaček*) 168

IV. HISTORICKÁ A BADATELSKÁ PRACOVÍŠTĚ

177

1. Historické vědecké ústavy a pracoviště (*Bartoš*) 178
2. Knihovny (*Bartoš*) 181
3. Archívy (*Bartoš*) 185
4. Muzea a památky (*Bartoš*) 190

V. METODY HISTORIKOVY PRÁCE

193

1. Induktivní a deduktivní metoda (*Hroch*) 201
2. Přímá a nepřímá metoda (*Hroch*) 204
3. Diachronní a synchronní přístup k historickému vývoji. Progresivní a retrospektivní metoda. Strukturní analýza (*Hroch*) 208
4. Kvantitativní metody a historická statistika (*Kubiš*) 215
5. Modelová analýza (*Klusáková*) 223
6. Metoda sondy (*Kubiš*) 228
7. Komparativní metoda (*Hroch*) 234
8. Typologická metoda. Periodizace (*Hroch*) 239
9. Biografická metoda (*Hroch*) 245
10. Geografická metoda (*Kašpar*) 250
11. Historická demografie (*Maur*) 255
12. Filologická metoda v historické vědě (*Maur*) 259

VI. PÍSEMNÉ ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ HISTORICKÉHO VÝZKUMU

265

1. Zásady historického výkladu (*Hroch*) 266
2. Formy a typy historických publikací (*Bartoš*) 274
3. Struktura a úprava historického díla (*Bartoš*) 282

VÝBĚROVÝ SOUPIS ZÁKLADNÍCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ HISTORICKÉ VĚDY (*Jindra*)

292